

פרוטוקול מס. 11/ג'

מישיבת ועדת הכספים
התקיימה ביום ב', כ"ט בטבת, תשי"ד - 4.1.54 בשעה 10.45

נוכחים : היו"ר י. גורי
א. אלישר
ח. אריאב
י. בדר
א.מ. גניחובסקי
ש. דיין
א. הרצפלד
ק. לוז
ס. קלמר
ח. רובין

מזמנים: שר המשפטים - פ. רוזן.
מר סוזאייב - תת-שר המסחר והתעשייה
ד"ר יפה - מטעם משרד המסחר והתעשייה
ד"ר מנדלסון - מנהל המכס
מר עקביה - מטעם משרד האוצר.
ד"ר קיטרון - מטעם משרד המשפטים.

סדר-היום: הצעות לסדרי הדיון בתקציב;
משכורתם של מ"מ הקבוע של נשיא בית המשפט
העליון ומנהל בתי-המשפט;
דיון על צווי מכס ובלו;
חוק מס הרכוש העירוני (הוראות שונות)
(תיקון מס. 4), תשי"ד - 1953.

היו"ר י. גורני:

לפני שניכנס לסדר-היום רצוני להביא לידעת הוועדה מחשבה או הצעה, ולברוק אם הוועדה אינה חולקת על סדר זה. יש בדעתי לפנות למנהלי המשרדים הממשלתיים, כי לקראת הדיונים בתקציב, יגישו לנו בכתב את סקירותיהם. אני גם אמציא להם את הסקירות של השנה שעברה כדי שלא תהיינה חזרות. לעיני חברי הוועדה יהיה כל החומר על הדיונים שקיימנו בשנה שעברה בקשר לתקציב וגם הסקירות הנוספות, ואז נוכל להתחיל בדיון על תקציב כל משרד ומשרד בשאלות חברי הוועדה והעבודתיהם בעקבות החומר, ולאחר מכן ישיבו נציגי המשרדים על השאלות. בדרך זו יהיה הדיון יותר פורה ויקמץ לנו זמן. אם אין חולקים על כך - אעשה זאת.

י. גורני:

אני מציע לבקש מאת היו"ר לארגן דיון על החלוקה היסודית של התקציב, על המסגרת שלו, ואני מתכוון לחלוקת התקציב לשלושה גופים עיקריים: לתקציב הרגיל, הפיתוח והבטחון. בעת הדיון על תקציב הבטחון נתקלנו בעובדה מוגזמת, מסגרת תקציב זה היתה קבועה מראש ולא יכולנו לעשות כל שינויים, כי התקציב בהיקפו הכללי כבר אושר.

אני חושב שהעבודה הפרלמנטרית היא דיון על הכללים ועל המסגרת, ולא דוקא על פרט זה או אחר בתקציבו של משרד מסוים. אני מניח כי לדיון כגון זה לא יהיה אופי של הכרעה או החלטה, אבל בכל-זאת אם נשמע את שרי האוצר והבטחון נוכל להסיק מסקנות. אני רוצה למנוע בעד התופעה שנתגלתה לעינינו בדיונים על תקציב הבטחון, כאשר כולנו הסכמנו שיש משהו בלתי מושלם בתקציב, אבל הייני חסרי אונים לעשות תיקונים, כי זה היה בסוף הדיונים. היו"ר כבר אמר שיש צורך בדיון מוקדם, ואני מזכיר לו בזה את רעיונו הוא.

צווי מכס ובלו : אתמול קיבלתי את

העתון הרשמי ומצאתי שם שוב שורה של צווי מכס ובלו. אני מציע כי בעתיד תדון הוועדה על אישור הצווים לא בשלב האחרון של חדשים, אלא מיד לאחר פרסום הצווים. אני מציע כי היו"ר יטיל על מזכיר הוועדה לעקוב אחרי פרסומים אלה, ולקבוע מיד ישיבה בנוכחות נציגי משרד האוצר, מבלי לחכות עד שהאוצר יפנה אלינו בבקשת אישור.

חוק שטרי בנק:

אני מצטרף על כן בענין הצעותי בקשר עם חוק שטרי בנק לא היה דיון בוועדה. אמנם אין זה אשמתו של היו"ר, הוא היה מוכן לפתוח בדיון והיה נותן לי ודאי חופש גמור להסביר ולנמק את הצעותי, אבל אני חשבתי כי כל זה היה לשווא וחסר ערך בלי נוכחותו של נציג האוצר, אשר לכל הפחות באופן תיאורטי, עשוי היה לקבל את דעתי. בקשר עם זה הייתי מבקש שבעתיד לא יתקיימו בוועדה דיונים על ענינים בעלי חשיבות פיסקלית ומוניטרית, בלי נוכחותו של נציג מוסמך של האוצר. חושבני כי הוועץ המשפטי אינו מוסמך בנדון.

ח. אריאב:

סדרי הדיון בתקציב :

אני מציע לבקש מאת מנהלי המשרדים לומר לנו - אם נצא מתוך הנחה שיהיה הכרח בקיימוצים בתקציבי המשרדים, בעיקר בהוצאות האדמיניסטרטיביות - שאם נקמץ ב-20% של התקציב - במה ייפגעו השירותים. אם הם כבר ממציאים לנו סקירה בכתב, הייתי רוצה שיציינו ויסמנו באופן קונקרטי כיצד ישפיעו הקיימוצים על השירותים.

תקציב הפיתוח :

הכספים תשמע פעם סקירה על מדיניות הפיתוח בכללותה. עד כה קיבלנו סקירות מאד מענינות על שטחים שונים, אבל נראה לי שאף פעם לא הקיפנו את הבעיה - מהי מגמת הפיתוח, אולי ישנן פעולות שאינן כה הכרחיות ואינן מקדמות אותנו, ואפשר לוותר עליהן. אם ועדת הכספים או הכנסת רוצה להיות אחראית בעד מדיניות פיתוח שעולה בעשרות מיליוני ל"י, עליה פעם לדעת לאן אנו חותרים, לקראת איזו מטרה, מה היא המטרה ואם מטרה זו מקדשת את האמצעים.

הייתי מבקש ששר האוצר יתן לנו סקירה על קווי מדיניות הממשלה ותכניותיה בקשר לפתוח, באשר לתקציב הפיתוח לשנת 1954/55 הוא קטע מתכנית הפיתוח הכללית.

א.ד.

ש. גינין:
אני מציע להודיע למנהלי המשרדים, כי המגמה שלנו היא צמצום מספר העובדים במשרדים, ולבקשם לקחת זאת בחשבון. אני מציע כמו-כן לקיים סיורים באזורי הארץ השונים, כדי שנראה כמו עינינו את הפעולות שנעשות בכספי התקציב.

א. צינלינג:
אני מבקש כי בשעה שניגש לדיון בתקציב תהיינה לפנינו עובדות שהן תמיד חסרות. אני קובע ברצון שבזמן האחרון חל שיפור, וחלק מהחשבונות מוגש לנו באופן יותר מלא ושלם.
אני מבקש כי נקבל את הפרטים הנאים:

1. את חובות המדינה בצורותיהם השונות וזמני הפרעון. אני כולל בזה א) חוב לעובדים; ב) חוב בעד תקציבים שניתנו ואושרו, והתחייבויות שטרם שולמו בכלל זה, לדוגמה: עלינו לדעת את מצב המאזן של בנק הראד, כדי לעקוב אחר התפתחותו וגם כדי לדעת את מצב חובות הממשלה.

(2) את ענין קרן החליפין באופן מפורט;

(3) רשימות מפורטות של הסעיפים הדורשים פירוט בתקציב הפיתוח. בתקציב הפיתוח עומדים סכומים בעלי היקף גדול, סיליונים רבים, ואני מבקש לקבל פירוט. לדוגמה: רשימת התעשיות והסכומים שכל אחת קיבלה; "מים" - שיהיה פירוט לפי סוגים, בריכות באזורים השונים, צינורות וכדומה.

אשר לדיון בתקציב הפיתוח, אני מזכיר כי בשנה שעברה היה לנו דין ודברים עם משרדים אחדים ובאמת לא יכולנו לדעת למה סכוונים הוצאות התקציב. אז ציינתי לשבח את תקציב משרד התחבורה שנתן לנו פירוט רב. אני מבקש שלא יהיו לנו מספרים גדולים מצורפים בלי פירוט, ואני מציע שייקבע לכך גבול של עד 50,000 ל"י.

א.מ. גניחובסקי:
אני מציע כי היו"ד יודיע לשר האוצר, שהדעה הכללית הרווחת בוועדה היא, שהתקציב צריך להיות בנוי על יסוד קיטוצים גדולים. לשם כך אני מציע להפוך את סדר הדיון, כדי שלא יעמידונו בפני עובדה מוגמרת.

אני מבקש לקבל פרטים על מספר הפקידים שנכנסו לעבודה בממשלה לאחר פעולותיה של ועדת לבון, וכן פירוט על ההכנסות של תקציב הפיתוח. אני מבקש לקבל זאת בצורה מקיפה, כי עלינו לצייד בכנסים חזרה לקופת הממשלה כספי ההלוואות מתקציב הפיתוח.

היו"ר י. גורני:
רצוני לומר מספר מלים בקשר להצעות לסדר שנשמעו כאן. אני מצייין ברצון שהצעתי הצנועה על שינוי מסוים בסדר הדיון בתקציב הכתה גלים, אבל "הים הפך סוער מדי". יש כמה הצעות שהועלו כאן, שאפשר לקבלן. אבל יש כמה דברים שאי-אפשר לקיים דיון מוקדם עליהם, אלא אם כן משנים את סדרי הדיונים הקבועים ועומדים

מהדברים שהוזכרו כאן חושבני שאפשר לקיים דיון בשני דברים באופן מוקדם: (1) אפשר לבקש את שר הפיתוח שירצה בפנינו על מגמות הפיתוח. (ח. אריאב:) זה יהיה רק היקף צר, וזה לא יספק אותי. אני מבקש סקירה מאת שר האוצר. (2) אנו יכולים להזמין את נציג המנגנון ולהציג לו את כל אותן השאלות בקשר לפיטורין ומספר העובדים שנתקבלו לעבודה.

לשאלה שעורר כאן ד"ר בדר - אשר את הרעיון שלה הוא מייחס אלי - עלי לומר, שאיני בטוח אם הוא ירד לסוף דעתי. מה שהוא מציע כיום, זה לא פחות ולא יותר אלא להזמין שלושה שרים: שר האוצר, הבטחון והפיתוח, ולקיים אתם דיון מוקדם על מבנה התקציב בקוויים רחבים ועל חלוקת האמצעים בין תקציבי הבטחון, הפיתוח והרגיל. זה מכניס מהפכה בסדרי הדיון

ועדת הכספים
4.1.54

א.ד.

היו"ר י. גוריי:

בתקציב, ואני חושב שסתם על-ידי הבעת משאלה כזו אפשר לעשות זאת. עכשיו מתקיימים דיונים בממשלה על חלוקת האמצעים בין התקציבים, והשנה עומד שר האוצר להגיש את שני התקציבים: הרגיל והפיתוח, ולהרצות עליהם בנשימה אחת בכנסת, וגם לצרף את תקציב סטבע חוץ ואופן חלוקתו והשימוש בו לצרכים השונים. אחר-כך יתקיימו דיונים נפרדים על תקציבי הפיתוח והרגיל לחוד.

הדיונים מתנהלים עתה בממשלה, ופירוש הדבר שאתה מציע שנקיים כאן בוועדת הכספים דיונים מקבילים לדיוני הממשלה. אינני חושב שאנו יכולים לקיים סדר זה מכל מקום השנה זה בוודאי כבר מאוחר. אם יש מחשבה שצריך להפוך את סדרי הדיונים בתקציב, היה צריך לחשוב על כך זמן רב לפני כן.

הוא הדין בקשר לפנייה למשרדים, כפי שהציעו חברי-הכנסת אריאב ודיין. עלי להודיע לכם שהתקציבים כבר הוגשו על-ידי המשרדים, וכבר יושבים על האובניים וכל משרד מגן עכשיו בוועדת השרים על תקציבו. איני חושב שאפשר לדרוש מהם, או להשיג מהם בעת ובעונה אחת עם המאבק שלהם עם הממשלה, שהם יגישו לנו הצעות לקימוצים, אם בפקידות ואם באופן כולל ב-20%.

ח. אריאב: לא ביקשתי הצעות לקימוצים. השאלה היתה: אם נניח שהוועדה תסמוך על קיצוץ של 20% בהוצאות האדמיניסטרטיביות של המשרד - מה ייפגע בשירות שהמשרד בותן? תשובה לשאלה זו הם בוודאי יהיו מעוניינים לתת.

היו"ר י. גוריי: אני חושב שמלאכה זו תיעשה בשעת הדיון.

לשאלתו של ד"ר בדר בנדון צווי מכס ובלו, כבר הודעתה מעל במת הכנסת, ולא רק בוועדה, שנדון בתיקון סמוך לפרסום ולא נמתיך עד כדי גבול של חדשים.

ברצון אמלא את משאלתו של ד"ר בדר על נוכחות בא-כח האוצר בדיוני הוועדה. אנו שולחים את סדר-היום של הישיבות לאוצר, ואני אדגיש כי אנו רוצים ודורשים כי בשעת הדיונים על עניינים הקשורים באוצר - יהיה נוכח נציג האוצר.

שאלותיו של חבר-הכנסת ציזלינג הן בגדר משאלות, אני אפנה אותן לאוצר ואבקש להמציא את החומר.

י. בדר: הייתי בכל-זאת רוצה לשמוע את דעת היו"ר על הדיון בתקציב הכסחון, כי משהו צריך להיעשות.

היו"ר י. גוריי: אני אמרתי כי כאשר אנו באים לדון בתקציב הבטחון, בשלב יותר מאוחר, אנו נמצאים במצב כזה, שגם אילו ראינו וחשבנו להכרח להכניס שינויים ניכרים בתקציב, לא היתה לנו אפשרות כזו, מאחר שהתקציב בהיקפו הכולל כבר אושר בכנסת. לכן אמרתי, כי עלינו לעשות מאמץ ולדון בתקציב הבטחון בעת ובעונה אחת עם הדיון על התקציב הרגיל, ולא בשלב יותר מאוחר. זה לא עומד בסתירה למה שאתה מציע, אלא שאתה גורס הצעה יותר רחבה האומרת, כי לפני שהממשלה מביאה את התקציב לכנסת נקיים דיון עם שלושת השרים על מגמות התקציב וחלוקת האמצעים. על כך עלי להשיב, כי זה מכנים מהפכה בסדרי הדיונים, ואני מטיל ספק אם נוכל בפרק זמן קצר להכניס זאת. אילו עשינו את מה שאני מציע, היה זה מקדם אותנו, אבל זה תלוי באיזו מידה נוכל להיפנות לכך.

י. נדר:

אני הייתי רוצה למנוע דיון על עניני תקציב הבטחון במליאת הכנסת. אם כך - יהיה צורך לדבר על תקציב הבטחון במסגרת הדיון הכללי בכנסת.

הנ"ר י. נורי: נשוב לענין זה אחר-כך.

להצעתו של דיין בנדון הסיורים, עלי לציין שזה כבר שנתיים שאנו מקיימים סיורים, אולם לצערי השתתפו בהם רק מספר מועט מבין חברי הוועדה. אף על פי כן, איני שולל את התועלת הרבה שיש בסיורים, יש וסיור הוא יותר חשוב מדיון ליד השולחן, ואני סבור כי יהיה עלינו לקיים מספר סיורים.

משכורתם של מ"מ הקבוע של נשיא בית המשפט העליון ומנהל בתי-המשפט

שר המשפטים - פ. רוזן:

אני פונה לוועדת הכספים בתור אותו מוסד שלפי החוק קובע את משכורת השופטים. אני מבין כי החומר בנוגע למשכורת השופטים כבר הובא לפני הוועדה, והיא החליטה לרון בפרשה בחדש ינואר. רצוני להשלים חומר זה בשני סעיפים נוספים, אבל קודם כל רצוני לדבר על המשכורת של מ"מ הקבוע של נשיא בית-המשפט העליון.

חוק השופטים מורה שיש למנות מ"מ קבוע של נשיא בית המשפט העליון, והוא מתמנה כיתר השופטים, על-פי הטלצת ועדת המינויים, על-ידי נשיא המדינה. בתור מ"מ הקבוע של נשיא בית-המשפט העליון נתמנה השופט אולשן, ואני מציע לקבוע לו משכורת מיוחדת, בהתאם לדרגתו המיוחדת. החוק מכנה אותו בשם "מ"מ קבוע", כי לא דצינו להרבות בתאר "נשיא תורן". בזמנו, שקלה ועדת החוקה, חוק ומשפט אם אין בכלל לבטל את התאר הזה לגבי אותם "נשיאי תורן" שכבר מכהנים במשרה זו, אבל היות והתאר הזה כבר מושרש בהרגל ונוהג, אנו - או יותר נכון ועדת החוקה - לא נגעה בזה, ואותם מ"מ הקבועים של נשיאי בתי-המשפט המחוזיים שנקראן באנגלית "רליבינג פרסידנטס" נקראים כיום "נשיאי תורן". לעומת זאת מ"מ הקבוע של נשיא בית המשפט העליון אינו מכונה בשם "נשיא תורן", אבל למעשה אין כל הבדל בכך, ואפשר היה גם לכ/נותו בתאר זה.

מדוע אני עומד על כך? היות ולנקודה

זו יש קצת חשיבות לגבי המשכורת. נשיאי תורן בבתי-משפט מחוזיים מקבלים אותה המשכורת כמו הנשיאים עצמם. בקשתי היא, שוועדת הכספים תאשר גם למ"מ הקבוע של בית-המשפט העליון, לפי התקדים הזה, את המשכורת של נשיא בית המשפט העליון. בקשר עם זה, אתם ודאי יודעים שיש הבדל בין משכורתו של נשיא בית המשפט העליון לבין משכורתם של השופטים. נשיא בית המשפט העליון מקבלת משכורת של ראש הממשלה, בעוד שהשופטים מקבלים משכורת של שרים. גיבזה יש הבדל. כמובן שמבחינה תקציבית זה אינו חשוב, זוהי מעמסה קטנה, אבל לדבר יש חשיבות לגבי השופט, אשר מוטלת עליו מעמסה של עבודה נוספות די מרובה גם בזמנים כתיקונים, היות וחלק גדול מהעבודה האדמיניסטרטיבית נעשית על-ידו. זוהי בקשה אחת.

בקשתי ושניה היא לקבוע משכורת מיוחדת

למנהל בתי המשפט, לשופט אייזנברג. אני יודע שיו"ר הוועדה חולק על סמכותה של ועדת הכספים לקבוע משכורת זו, מפני שהוא רואה בה משכורת מינהלית. אינני חושב שזה נכון, כי החוק קובע במפורש, שמנהל זה צריך להיות שופט. לא יכול להיות אדם מנהל בתי-משפט, שאינו שופט. בקשתי היא לקבוע למנהל בתי המשפט את המשכורת של שופט בית-המשפט העליון.

בזמנו, כאשר ועדת החוקה, חוק ומשפט

דנה בפרשה זו של מנהל בתי המשפט, היו לפניו פניות מצד עורכי-הדין וגם מצד השופטים המחוזיים ושופטי בית-משפט השלום, להעניק למנהל בתי המשפט את התאר: שופט בית המשפט העליון. הסיבה לכך היתה - וזו גם דעתו של מנהל בתי-המשפט עצמו - כי היות והוא מטונה על בתי המשפט וצריך

אד.

לחת להם הוראות אדמיניסטרטיביות - ולא שר המשפטים עושה זאת באופן ישיר, מטעמים של אי-תלות בתי-המשפט, אלא הוא מופיע בשמו - מצאד עורכי הדין וגם השופטים, לרבות השופט אייזנברג, כי בכדי לחזק ולבצר את עמדתו כלפי השופטים, גם כלפי נשיאי בתי-המשפט המחוזיים וגם למעשה כלפי בית-המשפט העליון, שמבחינה אדמיניסטרטיבית יש לו השפעה רבה עליו ויותר מאשר השפעה - כי צריך להעניק לו תאר של שופט בית משפט עליון. פניה זו באה מצד עורכי-הדין והשופטים המחוזיים ושופטי בתי-משפט השלום, ולא משופטי בית המשפט העליון, - אבל לא יכולתי לתמוך בזמנו בהצעה, וגם הוועדה לא קיבלה פניה זו.

מתן הוראות אדמיניסטרטיביות אינו דבר פשוט, זה מחייב אישיות, ואני רוצה לומר, שהעיקר אצל השופט אייזנברג היא האישייות, שהוא יכול לפנות לשופטים, אבל לא רק זאת - ויש באמת גם צורך בחיזוק העמדה. לתעכשו את התאר של שופט בית משפט עליון לא נראה לי, כי מה יהיה אם הוא יתפטר ויבוא אחר במקומו? אבל להעניק לו משכורת של שופט בית משפט עליון זה אפשרי. אמנם אין הבדל רב בין משכורת של נשיא בית משפט מחוזי ושופט עליון, אבל זה חשוב לא מבחינת המשכורת, אלא מבחינת העלאת הפרסטיז'ה.

אלו הן שתי הנקשות, ואני מבקש להיענות להן. איני יודע מתי, אבל אם זה חלק מהדיון הכללי, אני מבקש שחופר זה יהיה לפני הוועדה בעת הדיון.

הינ"ר י. גורי:
הענין השני משתלב בענין הכללי, ואיני יכולים לייחד על כך דיון נפרד.

אשר לסמכות ועדת הכספים - לא אמרתי שאני חולק, אמרתי שאני מטיל ספק; אבל ספק זה סולק על-ידי שר המשפטים, שהוא בנדון הפוסק.

אשר לענין הראשון, רצוני רק להציג שאלה, כדי שהתשובה תשמש לנו קו מחנה לדיון. כאשר קבעו את משכורת נשיא בית המשפט העליון - שהיא זהה עם משכורתו של ראש הממשלה - רצתה ועדת הכספים בזה לבטא את יחסה למשרה הרמה של נשיא בית המשפט העליון ולקבוע לו מעמד שווה לגבי משכורת כמשכורת ראש הממשלה. אני מניח שהיא לא שקלה את עומס העבודה המוטל על ראש הממשלה ועל נשיא בית המשפט העליון וקבעה בהתאם לך, כך אני משער. השאלה היא, אם היה שיקול כזה, - האם הוא חל גם לגבי מ"ס הקבוע. אם היו שיקולים אחרים - אני יכול להגיע למסקנה אחרת.

אשר לעצם הדיון בשאלה זו - חושבני כי לא נוכל לקיימו במסגרת ישיבה זו, היות והמנו אנשים מהחוג, וזה עלול לשבש את לוח הזמנים של הישיבה.

שר המשפטים פ. רוזן:
בסעה שנקבעה המשכורת של נשיא בית המשפט העליון לא היתה קיימת משרה של מ"ס, ואיני יודע מה בזמנו היתה ועדת הכספים לוקחת בחשבון שיקוליה אילו היתה צריכה לקבוע שתי משכורות אלו. זוהי משרה חדשה, והשאלה מתעוררת על כן מחדש. אני הבאתי לפני ועדת הכספים בתור תקדים את שתי המשכורות השוות של נשיא בית משפט מחוזי ונשיא החורן שלו. אני מבקש להיעזר בתקדים זה.

י. גורי:
אני שמעתי מפי אדם אחראי, שאותה הבטחה שניתנה לשופטים - והיא לא ניתנה בקישרין על-ידי יו"ר הוועדה מר גורי, אלא על-ידי חבר-כנסת אחר - אומרת שאנו נחליט על משכורת השופטים עד 15.1, ולא שנדון על בעיית המשכורת כחדש ינואר, כפי שאמר כאן שר המשפטים. מבלי להיכנס לבעיה איתה נוסח יותר קדוב לאותה הבטחה, אני מציע שנעמיד בשבוע הבא על סדר-היום את בעיית משכורת השופטים בכללותה, וגם את הבעיה הזו.

א.ד.

ד"ר סנדלסון:

אני מבקש את סליחת חברי הוועדה על שלא הנאנו לישיבה זו נוסח מדויק של התיקונים, חשבנו כי טוב יהיה להביא לוועדה את הקו המנחה המשותף של שני המשרדים, לקבל את חוות-דעת הוועדה, ואחר לעבד את נוסח התיקונים.

ישנן כמה הצעות, יש אפשרות אחת, שהולכת צ בכיוון שהדגיש ד"ר קיטרון - לעשות בכלל רביזיה של התעדיפים למצרכי מזון וחומר הגלם לתעשיית מזון. ויש לזכור שכיום המכס על אורז הוא $\frac{1}{2}$ פרוטה. ההצעה אומרת - ודוקא אנשי האדמיניסטרציה נוטים לה - שהגיע הזמן לריפורמה, ויש להנהיג מכס אחיד לגבי סוכר, והאוצר יחזיר אחר-כך לקופתו את ההפרש עבור הסוכר שמתחלק במנות. ההצעה היא להנהיג מכס אחיד ולא להבדיל בין הסוגים. הצעה זו תדרוש עבודה די מקיפה, ואני חושש שלא נוכל למלא את התביעה המוצדקת של חברי הוועדה לתיקונים מידיים בשני הסעיפים. אני חושב שנביא את העניין לדיון הכללי על מדיניות המכס.

האלטרנטיבה השניה היא תיקון בשני דברים: להטיל בתנאים מסוימים שיעור מכס פחות גבוה מאשר 450 פרוטה, ולבדוק זאת עם התעשיינים. רצוני לציין שעל השוקולדה הטיילו באופן יחסי מס די נמוך עבור חופש המכירה. המכס על הסוכר ועל פולי הקקאו אינו עולה על 200 פרוטה, והמס מתבטא בגובה של 10%. האפשרות השניה היא, בדיקה על-ידי משרד המסחר והתעשייה מה אפשר להטיל בתור מס על סוכר חפשי בשיעור אחיד, בלי להעלות את המחירים של המצרכים החצי-עטמיים, ומיצים בכלל זה. זה נוגע לסעיף 196(ג).

אשר לסעיף 196(ב) המטיל מכס בשיעור של 250 פרוטה לא רק על נקניק, אלא גם על חומר גלם, יש לי הצעה - ואולי זו הצעה רדיקלית - להעביר זאת למצב של סטטוס-קוו לגבי מצרכי מזון מוכנים ולא על חומר גלם. להוסיף פרט זה בסעיף 300 של חוק המכס, בלי להבדיל בין יבוא למטרות חיוניות או למטרות של שוק חפשי, ולמצוא איזה שיעור מתאים של מס.

היו"ר י. גורני:

כאשר הובא לפנינו הצד האחרון לאישור, נאמר שעלינו לאשרו כי תקפו עומד לפוג אמרנו בפירוש שאילו היתה לנו אפשרות היינו עושים אלימינציה בסעיף 196(ב) ומתקנים אותו. בינתיים נודע כי באמצע דצמבר פורסם צו חדש, המעלה את המכס ל-450 פרוטה גם כן באופן כולל, בלי להבחין בין סוגים. אמרנו שתוך שבוע ימים נשוב לדון בצו החדש, על-מנת להכניס בו שינויים. אם בגיע לכלל מסקנה כזו, מה שמציע ד"ר סנדלסון הוא, כי נסיר מעלינו את ההתחייבות הזו שהטלנו על עצמנו ונשלב את הבעיה בדיון הכללי. אני מעדיף שניכנס לדיון.

אני מודה ליושב-ראש על ברכתו.

מר סוזאייג:

רצוני להסביר בכמה סלים את הרגע, וד"ר יפה יוכל להוסיף כמה פרטים. אתעב על ענין הסוכר, כי על זה נסב הוויכוח.

המכס שהיה מוטל על הסוכר שהממשלה הביאה עד עכשיו היה 75 ל"י הטונה, ומחירו נחשב לפי שער א. עתה הועבר הסוכר לשער ג' והמכס ירד עד כדי 10 ל"י הטון. התוצאה הסופית היא שהמחיר משתווה. הרוב המכריע של הסוכר שמובא ארצה מתחלק לאוכלוסייה במנות. המכס עבורו הוא 10 ל"י, ובקמעונאות הוא נמכר במחיר של 180 ל"י הטונה. אם תקחו בחשבון את כל ההוצאות, תיווכחו לדעת שאנו נותנים את הסוכר במחיר זול.

מד סוזאייב:

פרט ליבוא זה, היה יבוא נוסף של סוכר על-ידי יצואנים, שהיו מביאים בחמורה שקיבלו במטבע חוץ, סוכר. היה בזמנו גם יבוא ללא תשלום. כיוון שבאותו זמן היה מחיר הסוכר בשוק השחור גבוה, ועלה גם על 1,000 ל"י הטונה, גבה משרד המסחר והתעשייה מס יתר על סוכר מיבוא חפשי ומיבוא ללא תשלום, בגבולות של 300 ל"י, 400 ל"י ו- 460 ל"י.

מה היה עם יצרני המיצים והיצוא של מיצים? למעשה כאן נוצר מכשיר גמיש למתן פרמיי-יצוא. בית הרושת שהיה מייצר מסק ליצוא, יכול היה אחר-כך בדולרים שקיבל להביא סוכר, בלי לשלם מס יתר, או עם מס יתר נמוך. זאת אומרת שבעקיפין נתנו להם פרמיי-יצוא. הוא יכול היה, באופן תיאורטי, להעביר את הסוכר למישהו אחר, או לייצר באמצעותו מצרכים לשוק המקומי, שמחיריהם התכנסו על מחיר סוכר די גבוה. מצד אחד זה היה נוח. מס יתר אינו מכס, זה ענין גמיש, כאשר עשינו חשבון שיש לעודד בית-הרושת מסוים קבענו עבורו מס יתר נמוך, ולאחר - מס יתר יותר גבוה.

מה קרה בינתיים? כאשר עמדנו לשחרר את משק הסוכר מפיקוח, רצינו לתת לכולם סוכר חפשי, כי חלוקת הסוכר בין מאות מפעלים גרמה לבזילתו לשוק השחור ויצרה תנאים שאין לשאתם. אנו התחלנו למכור את הסוכר ב- 750 ל"י, ומחיר זה כולל גם 450 ל"י מכס - מתוך מטרה לחסל קודם כל את השוק השחור. כרגע אנו יכולים להגיד שלא קיים שוק שחור לסוכר. כל בעל תעשייה יכול לקבל כל כמות סוכר שהוא זקוק לה, בלי הגבלה, במחיר של 750 ל"י. כאשר תעבור העצבנות הראשונה נוכל לברר את התוצאות של פעולה זו ואח כמות הצריכה את מסי היתר היינו גובים "פוסט פקטום". היה עלינו לעשות חשבון עם כל מפעל ומפעל, כמה כסף הוא חייב. היו בינינו ויכוחים בלתי פוסקים, היו קשיים בגבייה, וגם המצב החוקי בקשר לגביית מסי יתר היה מאד מעורפל. לכן החלטנו שיש להפוך זאת לדבר קבוע, שיהיה נוח לגבייה, ושהגבייה תיעשה בנמל.

מה המצב כיום, ומה יהיה גורל תעשיית המיצים שאינן יכולות לייצר על בסיס של 450 ל"י מכס עבור סוכר? קיימת שתי בעיות, והאחת היא בעיית היצוא ועידודו - ואני חושב שלבעיה זו יצטרכו לתת זמן ומחשבה משרד המסד והתעשייה, האוצר והכנסת; זו אינה בעיה רק של תעשייה זו. השאלה היא אם יש לתת פרמיה ליצוא "סתחת לשולחן", בצורה אינדיווידואלית על מפעל, עם ניהול מסא ומתן ועמידה על המקח, או שתהיה פרמיה גלויה של האוצר. אני חושב שלתעשייה צריך לתת פרמיה ברורה, אבל לא בעזרת יבוא של סוכר, זהו מצרך שאינו מתאים לחישובים של פרמיות.

הבעיה השניה היא ענין הייצור המקומי. אם תעשיית המיצים תצטרך לייצר על סוכר שעבורו ישולם מכס של 450 פרוטה, היא תצטרך להעלות את המחיר של מצרך עממי. וכאן יש שתי אפשרויות: או שתשלם תתן לתעשייה זו סוכר ממסלתי שעבורו משלמים 10 ל"י מכס, אם נגיע למסקנה שזו תעשייה חיונית; או - וזה אפשרות שניה - שנוריד את המכס מגובה של 450 פרוטה, על כך אין עוד החלטה לא באוצר ולא במשרדנו.

המטרה שלנו היא להוריד את המכס מ-450 פרוטה ל-250 פרוטה או ל-300 פרוטה, על זה אין עוד החלטה. אם ועדת הכספים תמתין קצת ותתן לנו שהות של שבוע לגמור את הדיונים, היינו יכולים להביא אז לפנינו הצעה סופית וברורה של האוצר ומשרד המסחר והתעשייה, מה צריך להיות גובה המכס על סוכר.

ההצעות שנשמעו כאן, שאנו עלו תעשיית מיצים או בשביל תעשיות יצוא נקבע דירוג של מכס שונה - אינן נראות לי ואינן יכולות לפעול. מספיק שישנן שתי דרגות עבור מצרך מסוים.

א.ד.

מר סוזאייב:

אני מבין את מצבה של תעשייה זו, אשר לאור השינויים האחרונים, הועמדה במצב קשה. תעשיות הממתקים, השוקולד והמיצים היו מקבלות פרמיית-יצוא גבוהה, כאשר הישו לה להביא סוכר תמורת הדולרים, ועל זה לא חל כל פיקוח או מכס. ברגע שהטלנו מכס גם על יבוא זה, נתנו מכה רצינית לייצור שלהם ולאפשרות היצוא.

רצוני לסכם ולומר, שהמגמה שלנו היא להוריד את המכס על יבוא סוכר פרטי - ואיני יכול לומר כרגע באיזה סכום זה יתבטא. אנן חושבים שגם לאחר המכס המוקטן, תעשייה העובדת בשביל יצוא תקבל ככל-זאת פרמיה מתאימה כדי לעודד את היצוא, והוא הדין בקשר לייצור חיוני לשוק המקומי, דוגמת המיצים. אם המכס יורד ל-300 פרוטה; הרי שמחיר המיצים יעלה רק במידה קטנה. העניין עוד טעון בירור, ואנו מבקשים שהות כדי להביא לוועדה הצעה סופית.

הינר י. גורני: אני סבור שיהיה עלינו להמתין עד לסיכום בין המשרדים המתאימים.

מ. קלמר: אני מסכים לדעתו של מר סוזאייב. כי המקח והממכר המתנהל כיום אינו בריא, ואם נותנים פרמיה ליצואנים היא צריכה להיות גלויה ואחידה.

רצוני לשאול: אם נוריד את המכס לסוכר עבור תעשיית הממתקים - מה היא הערובה שהם בכל-זאת לא יעלו את המחירים על-ידי יצירת קרטל, או משהו דומה לזה? האם האוצר ומשרד המסחר והתעשייה חושבים לשים סייג ולהבטיח, שלאחר ההוזלה, המחירים לא יעלו?

ק. לונ: מר סוזאייב אמר שאם המכס יהיה בתחומי 300 ל"י, אזי מחיר המיצים יהיה כמקודם. הפקודה הקודמת של תעריפי המכס קובעת סכום של 250 ל"י, עוד פחות מהסכום שנקבת, ובכל-זאת באה חרעומת גדולה טאד בעלי התעשייה - מה פשר הדבר?

א. אלישר: רצוני לפתח את רעיונך של מר סוזאייב ולומר, שדעתי היא כי הגישה של משרד המכס אינה נכונה בענין זה.

אני נגד הגישה האינדיווידואלית לכל תעשייה ותעשייה, זה סקור לשחיתות, להכרחה ולהפליית, וצריך לקבוע עקרון לפי דעתי צריכות להיות שלוש דרגות מכס לגבי הסוכר: (1) סוכר למנוח, שהמכס עבורו צריך להיות נמוך; (2) סוכר לייצור מקומי; (3) סוכר עבור תעשיות יצוא.

על הסוכר לייצור מקומי יש להטיל מכס קבוע, הדבר שאנו צריכים לשאוף אליו הוא שוויון גמור בין כל המפעלים, ללא התחלות ביניהם. לכל תעשיות היצוא יש לתת עידוד על-ידי חופש מולט ושחרור ממכס. אין מעודדים יצוא על-ידי מכס. אם רוצים לעודד יצוא, יש לתת "רויאלטי".

אני מציע לתת למשרדים את השמות המבוקשת להביא לנו את התיקונים, וכן לבקשם להביא לנו פרטים על שלוש הדרגות של מכס על סוכר לאוכלוסיה, לייצור המקומי ולייצוא.

א. ציולינג: אני קורא את התזכיר שהוגש לנו על-ידי המפקח על המחירים, איני יודע אם הוא מדבר על העבר או על ההווה, בכל-אופן אפילו איש אופוזיציה מובהק לא יכול היה לשאת באום יותר מוצלח נגד מדיניות הממשלה. אני רוצה רק לציין שהתרופות שמציעים כאן יכולות רק להביא אותנו למצב עוד יותר גרוע.

ועדת הכספים
4.1.54

אד

א. איזלינג:

אני אומר כי במצב הנוכחי של המדינה צריך לאסור כל איטפורט נוסף על הכמות המחולקת לצרכים חיוניים ביותר, כי כל איטפורט ויבוא ללא תשלום בכלל זה - פירושו בזבוז דוויזים שצרכים להיות מיועדים לייצור. אשר ליצוא - אני בעד מדיניות של יצוא.

אני מציע איסור היבוא, כדי להשתמש בדוויזים לדברים חיוניים, ולא כדי לאפשר לחלק קטן לעשות רווחים ולאכול דברי מתיקה. ייאסר כל יבוא של סוכר שלא באמצעות הממשלה.

ש. דיין:

רצוני לשאול, מנין לוקחים הסוחרים; המביאים ארצה מהחוץ מצרכי מזון בלתי חיוניים, דולרים כדי לחדש את סחורתם. אני סבור שאנו מצויים לחסל את יבוא המצרכים הבלתי חיוניים הללו, אשר מעלים באופן מלאכותי את רמת-החיים.

יבוא מצרכי מזון מהחוץ מהווה התחזרות בתוצרת החקלאית המקומית, בצורה גלויה ומוסווית. אם מביאים הנה תאנים מתורכיה, הורסים את מעמדו של אותו איכר עברי היושב בגבולות הלבנון, אשר עלינו לתמוך בו. אם קונים מצרכי מזון בחוץ-לארץ מתחדים על-ידי כך בתוצרת החקלאית, כיוון שנוצר עודף בשוק.

ק. לונ:

איני מבין את הקשר הסיבתי של העובדה הנזכרת בסעיף הראשון של "הפעולות שבוצעו" האומר: "היות והאנצר לא ראה ברגע זה אפשרות להגדיל את סנת הסוכר לאוכלוסייה, הסתפקנו לפי שעה בהקצבה מוגדלת לתעשייה והגברנו את הייצור". אני מבקש הסבר לכך.

הינ"ר י. גורי:

אני מבין שהשיקולים המכריעים במדיניות המכס והבלו ובמדיניות הטובסידיות של הממשלה הם למנוע במידה האפשרות התייקרות של אותם מצרכים שעליית מחיריהם משפיעה על עליית האינדקס. שיקול אחר מכריע, הוא עידוד הייצוא. את שתי השאלות הללו אין פותרים באותם האמצעים; עבור עידוד הייצוא יש דרכים אחרות, אבל גם מדיניות המכס ממלאה תפקיד, טכל מקום אין לפתור את שתי השאלות באותן הדרכים. אני מניח זאת משום שמר סוזאייב אמר, שהוא מציע להוריד את המכס לסוכר ל-300 ל"י במקום 450 ל"י, "בלי להבחין בין מוצרים שרואים אותם כחיוניים לבין מוצרים או מצרכים לא חיוניים ביותר. ואני שואל: האם מדיניות זו קולעת לאותה מטרה, כפי שאני מגדיר אותה? להיפך - לי נראה שנוצרת כאן סתירה. אחת מהנהנות היסוד בתזכיר היא - "מוצרים פחות חיוניים יכולים לשמש מקור הכספים הדרוש לתמיכה במוצרים חיוניים", ועצם התיזה הזו מחזקת את הנחת, שאין לקבוע שער שווה של מכס לשני מוצרים.

שאלה שניה. אני עוקב אחר הספרות של מדורים ומתוך קריאה מסתבר לי שסוכר חום הוא הרבה יותר זול וגם הרבה יותר בריא. אם יש שיקולים רפואיים וגם כלכליים - למה ביצעו מהשוק את הסוכר החום?

מר סוזאייב:

אחד הנימוקים שהניעו אותנו להעלות את מחיר הסוכר במיוחד לתעשייה הוא העובדה שאנו מתקדמים בחקלאות שלנו לקראת ייצור עצמי של סוכר מסלק סוכר. מה יהיה מחירו של סירופ סוכר זה, אשר מתיקותו היא פחותה משל סוכר? אנו מעריכים זאת ב-600 - 500 ל"י. ונשאלת השאלה, שאינה פשוטה כל עיקר: לאן נכוון את הסוכר היקר, בידיעה ברורה שבכל עונה ושנה כמות הסוכר המקומי תלך ותגדל, וכמות הסוכר מהחוץ תלך ותקטן. לכן חשבנו כי יש למצוא מחיר ממוצע כדי לעודד את הסוכר המקומי. הסוכר המתחלק במנות נתון לפיקוח, לכן חשבנו שאת הסוכר היקר והמקומי יש לתת לתעשיות שאין אפשרות לפקח עליהן, ואשר יכולות לשלם מחיר זה. זהו אחד הנימוקים הרציניים למדיניות שלנו בקשר למחיר הסוכר.

א.ד.

ימ"ר סוזאניצ:

לחבר-הכנסת רצוני להשיב, כי בעיית הקרטלים תהיה קיימת גם אם המחיר יהיה יותר גבוה. זו אינה שאלה פשוטה.

חבר-הכנסת אלישר הציע כאן לשחרר את תעשיות הייצוא ממכס, אבל לא זו הבעיה. הבעיה בתעשייה זו היא דרישתם למתן פיצוי על-ידי אפשרות ייצור לשוק המקומי, באמצעות הסוכר צאצא בשביל יצוא ומתן עדיפות בהשוואה לייצרנים אחרים. בקשר למיציגים היו שני סוגי יצרנים, אלה שעשו יצוא והיה להם סוכר עצמי זרל, ואלה שלא ייצרו לייצוא, וקיבלו סוכר מהמשרד במחיר יקר. וקיימת השאלה: לפי מה נקבעו מחירי צאצא המיציגים בשוק? כנראה שהמחיר נקבע לפי הישגיהם של אלה שקיבלו הקצבה מאתנו, ואת ההפרש קיבל היצואן בתור פרמית-יצוא. הפתרון שמציע כאן חבר-הכנסת אלישר אינו נותן פתרון לבעיה זו.

נשאלו כאן שאלות, מאין השפע השורר עתה בחנויות, יש חנויות "סקריפ" שאין עליהן כל ביקורת, יש חבילות מזון שנשלחות לתושבי הארץ בתורת מתנות, וזה מתבטא בסכומים גדולים וכמויות גדולות. יש חלק לא קטן ולא מבוטל שאינו אמתי - אבל איך להפריד זאת א קשה לדעת. יש דבר נוסף, אשר עלול להטעות קצת את הציבור החושב שהיום יש שפע ואילו קודם לא. אז היו בשוק אותם המצרכים, אם כי קצת יותר יקרים, והיו מביאים אותם כ"גנבים בלילה". ההבדל הוא בזה, שעכשיו אפשר לקנות זאת באופן חפשי, אבל אין כל שינוי במצב.

חבר-הכנסת ציזלינג דיבר על יבוא ללא תשלום. עלי לציין שכיום אין יבוא כזה ואין מוציאים רשיונות. משרדנו מפרסם את כל רשיונות היבוא שהוא מוציא, ואפשר לראות זאת.

ענין התאנים מתורכיה היה טרובסאקציה של חליפין, וזה לא נעשה במחירת. אפשר לומר שהממשלה עשתה טעות, אבל עשינו זאת כדי לייבא את הייצוא שלנו לארץ זו. הצרה ביצוא שלנו היא, כי הולך ומצטמצם גודל הסחורות שאנו יכולים להביא מארצות שקולטות את התוצרת. השאלה אינה פשוטה, ולפעמים צריכים להביא מצדן שאינו נחשב לחיוני כל-כך.

לשאלתו של היו"ר עלי להשיב, כי מנקודת-ראות פרקטית מוטב לקבוע שער אחיד לכל התעשייה לצריכה מקומית, כי מתן חומר גלם לשוק במחירים שונים מחייב אמצעי פיקוח חמורים, ולמרות הכל תהיה נזילה של המצרך מתעשייה אחת לשניה. זוהי הגישה שלנו, ואין עוד החלטה בנדון.

מוקדם מדי להטיק מסקנות מהפעולות שעשינו בחדש האחרון, גם בקשר למחירים בשוק החפשי שנוצר. יש יסוד להניח שהמחירים ילכו ויירדו. הדרישה לכל המצרכים שהיו קודם במחירת היתה בחדש הראשון למעלה מהמשוער, כל החנויות היו עד כה ריקות והאזרחים התנפלו עליהם, וגם החנויות היו צריכות למלא את ה"סטוק" שלהן. אבל יש כבר סימנים וציננים כי בשטחים רבים הולכת וגוברת ההתחדות, המהירים יורדים והדרישה הולכת וקטנה. כאשר תעבור הפניקה והשוק יתאזן נוכל לסכם ולראות בכמה מסתכמת הצריכה הכללית בסוכר בכל המשק.

אני חוזר על בקשתנו לתת לנו שהות לברר את הענינים עם התעשיינים בקשר למחירי התוצרת המקומית, ולהביא לוועדה הצעה בקשר להורדת תעריפי המכס על הסוכר.

א. אלישר:
לדעתי מספר החבילות הולך ויורד, הייתי רוצה לקבל תשובה מדויקת כמה קיבלנו במשך שלושת השנים בסקר/ריפים ובחבילות.

אמציא את התשובה בשבוע הבא. ד"ר מנדלסון:

א.ד.

אני חושב שצריך להנדיל בין התיקון הנדרש
בענין הסוכר לבין התיקון בסעיף 196(ב).

ג'ר יפה:

רציתי כאן לענות לשאלתו של חבר-הכנסת קלמר -
שהיא שאלה חשובה - האומרת: אם נוריד את המכס על סוכר, או בכלל את
מחיר הסוכר, האם מחירי המוצרים ירדו? הנוחתי היא שכרגע המחירים לא
ירדו וזה יביא רק לרווחים יותר גדולים בכל השטחים. לכן אני מציע
כי בשאלת הסוכר חייבת לנו שהות יותר גדולה. הענף היחידי הסובל היום
באופן תיאורטי ממחיר הסוכר היקר הוא ענף שעובד בקיץ. עד אז יש
לו מספיק סוכר לעבודה בחודשים הבאים, ואנו נוכל לרדת עם מחיר הסוכר
רק לאחר שהתחדות תחיל לפעול.

לסעיף 196(ב) נהיה מוכנים בעוד כמה ימים עם

הצעות מפורטות.

הצעת חוק מס הרכוש העירוני (הוראות שונות), תשי"ד - 1953.

הועבר אלינו חוק מס הרכוש העירוני. לחוק
זה שלוש ספרות:

היו"ר י. גורי:

"(1) להאריך את חוק ההוראה האמורה בדבר חישוב
שיעורי המס גם לשנות הכספים 1953/54 ו-1954/55;

(2) לצעוד צעד ראשון לקראת העברת הגביה של
מס הרכוש העירוני לידי הרשויות המקומיות. לפי החוק המוצע יהיה שר
האוצר רשאי, לאחר התייעצות עם שר הפנים, לצוות שהמס על בנין או קרקע
באזור עירוני ייגבה על-ידי הרשות המקומית שבתחום שיפוסה הם נמצאים.
במקרה שניתן צו כאמור, יהיה שר האוצר רשאי להורות גם הוראות נוספות
אלה:

(א) שהשווי של הבכס שנקבע על-ידי הרשות המקומית לצורך הארנובה
המשתלמת לה יראו אותו גם כשוויו השנתי הנקי לצורך מס הרכוש
העירוני; דבר זה יחסוך את הצורך בקיום שתי פעולות הערכה לגבי
אותו בכס;

(ב) שהמסכריות של רשויות שונות של המדינה לגבי מס הרכוש העירוני
ייטמרו לרשות המקומית או לאדם אחר שייקבע לשם כך.

(3) לפי סעיף 1(ד) לחוק משנת תש"ט, קרקע
ששר החקלאות או רשות מקומית אישרו שהיא תפוסה לצרכי משק חקלאי מוטל עליה
שיעור המס שהיה משתלם אילו היה חל על אותה הקרקע מס הרכוש החקלאי.
בתעודת ספק אם שר החקלאות רשאי להעביר סמכותו זו לאחד, והחוק המוצע
בא להבטיח לו זאת במפורש.

מגמות החוק הן חיוביות בהחלט - מניעת שתי הערכות
שונות והעברת התפקידים לרשויות המקומיות, שיכולות לעשות זאת ולסייע
למניעת כפילות שצריך לעודד עותה. אני רוצה לשאול את חברי הוועדה, אם
אין הם חולקים על הצעת החוק.

היות וסדר-היום של הוועדה הוא עמוס - הייתי
מציע להעביר את החוק לוועדת משנה. אם לא יהיו חילוקי-דעות - תפעל
ועדת המשנה בסמכות מליאת הוועדה ותביא לידיעתה את המסקנות. אם יהיו
חילוקי דעות - אותם הסעיפים שהדעות יהיו מחולקות בהם נחזיר לוועדה.

ועדת הכספים
4.1.54

א.ד.

ח. גורנין:
יש לי ספקות לגבי החוק, ואני חושב שמסביב לענין זה כדאי לקיים דיון בוועדה באופן מלא. אם זה ילך לוועדה משנה - ממילא יהיו שני דיונים.

י. גורנין:
מה היחס של השווי שנקבע לצורך ארנונה, לבין השווי שנקבע לצורך המס הממשלתי? אני הייתי מבקש אינפורמציה בנוגע לערים כמו תל-אביב וירושלים, ובעיקר בקשר למגרשים. יש לי חשד שהשווי של הארנונה הוא הרבה יותר גבוה מאשר זה שנקבע על-ידי העיריות.

מר עקביה:
אנו עומדים עתה בינואר 1954, והחוק מופעל מאפריל 1953. כיוון שזהו המס הוותיק ביותר בארץ, הוא נגבה באופן אוטומטי, ואנו הגענו כבר לסכום של 1,200,000 ל"י, בלי הארכת תקפו של החוק. כל פעולת ההעברה והשינוי הרדיקלי, הביצוע שלום הוא לגבי 1954/55. ואני מציע איפוא, לחלק את הדיון לשניים: האחת - על 1953/54 - אישור שיעור המס והארכת תוקף; והחלק השני - שיעור המס ל- 1954/55 והעברת הגבייה.

ד"ר קיטרון:
אם הוועדה נוטה לקבל הצעה זו - עליה לקבל את אישור הכנסת לכך.

היו"ר י. גורנין:
הייתי מעדיף דרך יותר פשוטה - לקיים בשבוע הבא דיון על החוק. לאחר הערתו של חבר-הכנסת רובין, הייתי מעדיף שהדיון יתקיים במליאת הוועדה. הישיבה נעולה.